

VideoKLuB: videoreflectie in een krachtige leeromgeving om brede basiszorg en verhoogde zorg te versterken

Check-in

Hoe goed kan jij kijken?

<https://www.youtube.com/embed/vJG698U2Mvo?enablejsapi=1>

Check-in

Wat zegt dit over hoe we kijken in de klas?

Welke dingen zie je vaak wel? Wat zou je kunnen missen?

Hoe helpt video om rijker te kijken naar wat er gebeurt bij leerlingen of bij jezelf als leraar?

Doel van de sessie

- Videoreflectie begrijpen als evidence-informed methodiek om brede basiszorg en verhoogde zorg in de klaspraktijk te versterken.
- Lesopname analyseren vanuit verschillende perspectieven en acties formuleren ter versterking van de klaspraktijk.
- Handvaten exploreren om videoreflectie toe te passen in de eigen onderwijspraktijk.

Beginsituatie

Wie heeft zichzelf al eens gefilmd tijdens het lesgeven?

- *Hoe voelde het om jezelf te bekijken in de opname?*
- *Hoe verliep de videoreflectie?*
- *Wat heb je eruit gehaald?*

Wie heeft zichzelf nog nooit gefilmd tijdens het lesgeven?

- *Wat houdt je tegen om dit te doen?*

De kracht van videoreflectie

Waarom?

Waarom videoreflectie?

[https://www.youtube.com/embed/O1D9BdQKTqE?
si=6r6l2TDUmEgjYSai&enablejsapi=1](https://www.youtube.com/embed/O1D9BdQKTqE?si=6r6l2TDUmEgjYSai&enablejsapi=1)

Waarom videoreflectie?

- Welke **redenen** hoor je om videoreflectie te gebruiken?
- Wat spreekt je het meest aan?
- Welke **voordelen** herken je voor jouw school(team) of klaspraktijk?
- Wat zou een **eerste stap** kunnen zijn voor jouw school(team) of klaspraktijk?

Waarom videoreflectie?

Van zelf naar leerling

(Tripp & Rich, 2012)

Diepere reflectie

(Tripp & Rich, 2012)

Inzicht in overtuigingen

(Wang & Hartley, 2003)

**Complexiteit zichtbaar
maken**

**Onbewuste patronen
herkennen**

Samen leren met collega's

Waarom videoreflectie?

- Maakt het mogelijk om de focus van zichzelf te verschuiven naar de leerlingen en hun leren (Tripp & Rich, 2012)
- Het kan helpen om diepere reflectie te stimuleren (Tripp & Rich, 2012)
- Het leidt tot veranderingen in teachers' beliefs en helpt hen om de eigen praktijk diepgaander te analyseren (Wang & Hartley, 2003)
- Het helpt om de complexiteit van de klaspraktijk en interactie met leerlingen diepgaand te analyseren
- Het zorgt ervoor dat men zich meer bewust wordt van onbewuste elementen/patronen
- Het bespreken van videofragmenten met collega's stimuleert gezamenlijk leren en uitwisseling van good practices
- Door herhaald kijken kunnen gebruikers verschillende perspectieven innemen en dieper nadenken over hun handelen (Wang & Hartley, 2003)

Waarom videoreflectie?

"Videoreflectie biedt de mogelijkheid tot zelfreflectie, leren van eigen praktijken en continue verbetering van de onderwijspraktijk"

(Iris Connect)

De kracht van videoreflectie

Let's go!

Hoe werk je met videoreflectie op school?

VideoKLuB

Een team collega's die met een gemeenschappelijke drijfveer samen het leren van alle leerlingen tracht te versterken. Ze (her)ontwerpen een krachtige leeromgeving op basis van video-gestimuleerde ontwikkelcyclus.

Hoe werk je met videoreflectie op school?

Hoe doen onze VideoKLuB-scholen het?

1. **Focus** kiezen op basis van beginsituatie (noden, data, prioriteiten, etc.)

- Klasmanagement, hoge verwachtingen, doelgerichte differentiatie, groeien naar zelfstandigheid, effectieve feedback, taalgerichte klaspraktijk

2. **Casting**

- Bijvoorbeeld: leerkrachten 3K, 1L, 2L; vakgroep wiskunde; startende leerkrachten

3. **Kennisbasis** versterken

- Bijvoorbeeld via een boekenclub

4. Reflectie en coaching in **groep**

- Toolbox: GRROW-cyclus, coachingsvaardigheden en perspectieven (inspirerend coachen)

5. Samen lespraktijken **(her)ontwerpen**

6. **Versterkte lespraktijken** in kaart brengen

7. Good practices en ervaringen **delen** met het brede team

Hoe werk je met videoreflectie op school?

Roadmap VideoKLuB

Aan de slag met een lesopname

Bekijk de lesopname voor een eerste keer.

Focus op hoge verwachtingen.

Wat merk je op wanneer je een eerste keer kijkt?

Aan de slag met een lesopname

Gericht kijken via verschillende perspectieven

- Iedereen krijgt een perspectief. Je bekijkt de lesopname een tweede keer vanuit jouw perspectief.
- Focus: hoge verwachtingen

Aan de slag met een lesopname

Bekijk de lesopname een tweede keer vanuit jouw perspectief.

Aan de slag met een lesopname

Analyseer en bespreek in heterogene groepjes de lesopname vanuit jouw perspectief.

Formuleer acties met behulp van de perspectieven.

- Acties op niveau team
- Acties op niveau klaspraktijk

20'

in groep

Aan de slag met een lesopname

Reflectiegesprek

- *Wat zag je dat anderen misschien niet zagen?*
- *Hoe beïnvloedde jouw perspectief de manier van kijken?*
- *Wat kan je meenemen uit deze video-analyse voor eventuele toepassing in jouw school/klaspraktijk?*

Aan de slag met een lesopname

Gericht kijken door middel van een theoretisch kader

=> theoretisch kader omzetten in **kijkwijzer**

- Gemeenschappelijke taal
- Gericht kijken

Voorbeeld: kijkwijzer hoge verwachtingen

- Referentie:
 - Redwane Bouttaouane: benut het leerpotentieel van alle leerlingen
 - Christine Rubbie-Davies: leraren met hoge verwachtingen
 - Leidraad Leerpunt

Aan de slag met een lesopname

Gericht kijken door middel van een theoretisch kader

Voorbeeld: aanbevelingen leidraad Leerpunt:

1. Wees je bewust van je verwachtingen van leerlingen
2. Wees je bewust van de manieren waarop je verwachtingen communiceert naar leerlingen
3. Groepeer flexibel
4. Stel heldere doelen
5. Zorg voor een positief klasklimaat
6. Benut de kracht van het team

Videoreflectie op jouw school

Tips en tricks

Checklist voor een eerste keer videoreflectie

Als leerkracht

1	Maak afspraken over privacy - Informeer je leerlingen en hun ouders
2	Kies je focus Denk vooraf na over wat je in beeld wil brengen. <i>Wat wil ik bekijken? Wat wil ik leren?</i> (reactief klasmanagement, hoge verwachtingen, positieve leerkracht-leerlingrelatie; bijvoorbeeld a.d.h.v. kijkwijzer).
3	Plan en bereid je opname voor - Kies een geschikt moment in je les - Verzamel de nodige hulpmiddelen voor opname (bijv. micro, statief ...) - Zet de camera zo op dat jij én je klas zichtbaar zijn - Test beeld en geluid vooraf
4	Kijk bewust terug - Focus op één fragment (2–5 min) - Gebruik reflectievragen: <i>Wat zie ik in het fragment? Wat werkt? Waarom?</i>
5	Noteer je inzichten <i>Wat verrast me? Wat wil ik behouden of veranderen?</i>
6	Koppel terug met collega's Denk hardop. Vraag feedback.

Checklist voor een eerste keer videoreflectie

Als team

1	Maak afspraken - Toestemming, opslag, gebruik en veiligheid
2	Bepaal het doel en kies je focus - Waarom doen we dit? Wat willen we dat leerkrachten eruit halen? - Vanuit schoolprioriteit(en)
3	Creëer veilige leercultuur - Start vanuit vrijwilligheid: betrek leerkrachten die gemotiveerd zijn - Eigenaarschap bij leraar - Focus op leren, niet op beoordelen
4	Faciliteer videoreflectie - Materiaal (camera, statief, micro, ...) - Ruimte en tijd geven om samen te komen
5	Versterk de kennisbasis - Betrek het volledige team - Videoreflectie en gekozen focus
6	Deel met volledige team - Ervaringen - Good practices

Een veilig videoklimaat creëren

Maak duidelijke afspraken over gebruik

- Spreek af: wie mag de video zien? Waar wordt die opgeslagen?
- Wees helder over privacy, vooral bij leerlingen (toestemming nodig)
- Spreek af dat gedeelde beelden vertrouwelijk blijven

Start vanuit vrijwilligheid

- Laat leraren zelf kiezen of, wanneer en wat ze filmen.
- Vermijd druk of verplichting, zeker in het begin.

Focus op leren, niet op beoordelen

- Positioneer videoreflectie als een leermiddel, niet als beoordelingsinstrument
- Zet in op groei, niet op "goed of fout"

Begin klein en positief

- Kies een focus die iedereen als veilig beschouwt.
- Start met positieve observaties en successen

Een veilig videoklimaat creëren

Gebruik een vaste structuur en waarderende coachingstechnieken

- Gebruik een vaste gespreksstructuur (bijv. GRROW)
- Vermijd analyses van de persoonlijke stijl van de leerkracht

Durf te differentiëren

- Het kan helpen om te starten met een één-op-één-gesprek voordat beelden in teamverband besproken worden
- Werk in kleine groepen

Geef zelf het goede voorbeeld

- Laat als begeleider zien dat jij ook durft delen en reflecteren.
- Toon kwetsbaarheid en nieuwsgierigheid - dat nodigt anderen uit.

Creëer collectieve betrokkenheid

- Zorg voor een gezamenlijke start om gemeenschappelijke doelen en urgenties te formuleren
- Cluster leervragen en bepaal samen prioriteiten.
- Detecteer gemeenschappelijke en verschillende ingrediënten in de leervragen

Kennisclip videoreflectie en -coaching

<https://www.youtube.com/embed/hr7q4BJS9R0?enablejsapi=1>

Aan de slag met VideoKLuB - link naar kennisdossier

Kennisclip veilig videoklimaat

<https://www.youtube.com/embed/q2uS-eri7pE?enablejsapi=1>

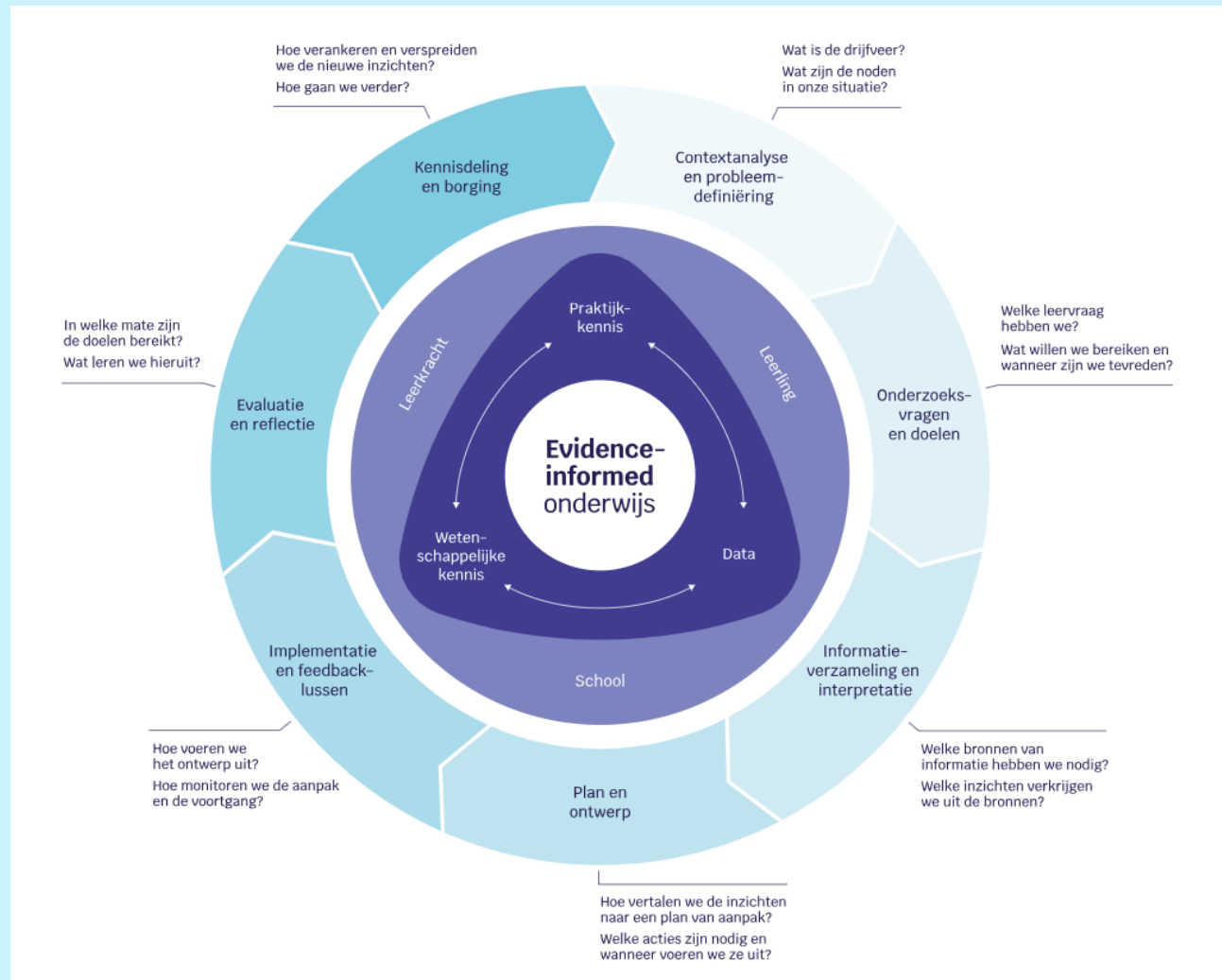
Veilig videoklimaat - link naar kennisdossier

Check-out

Videoreflectie als hefboom voor het versterken van de klaspraktijk

Van den Rym, K., Faddar, J., Willegems, V., & Consuegra, E. (2025). Onderzoeksrapport. Evidence-informed praktijken in het basis- en secundair onderwijs. Uitgevoerd door de Vrije Universiteit Brussel in opdracht van Leerpunt.

Videoreflectie als hefboom voor het versterken van de klaspraktijk

Videoreflectie

- Maakt professionele expertise zichtbaar.
- Laat ons spiegelen aan theorie en onderzoek.
- Levert concrete data over wat echt gebeurt in de klas.

Videoreflectie helpt om:

- duurzaam te leren,
- onderbouwd de klaspraktijk te versterken,
- beslissingen te nemen dicht bij de klaspraktijk.

Check-out

Wat neem je mee uit deze sessie?

Hoe zou je zelf videoreflectie toepassen?

Welke kansen zie je voor je eigen school/klaspraktijk?